

De Public Affairs Monitor wordt wekelijks opgesteld door het team Public Affairs van UWV. De PA-monitor geeft een overzicht van relevante ontwikkelingen in de politiek en bij strategische stakeholders.

Inhoud

- Onderzoeksrapportage 'Waar knelt de WW?' 1
- Schriftelijk overleg over de reactie op adviezen van het Adviescollege Nederlandse Gebarentaal 2
- Arbeidsdeskundige Kor Brongers promoveert op begeleiding in re-integratie bij meervoudige problematiek 3
- Spanning op de arbeidsmarkt neemt af in het derde kwartaal 3
- Kamervragen over de WIA wachtlijsten 3
- Hervormingen in sociale zekerheid: nood aan echte verandering 4
- Analyse verkiezingsprogramma's ieder(in) 4
- Uitkomst uitvraag van Divosa naar vroegsignalering 5
- Adviescollege Toetsing Regeldruk: voorstel kabinet dringt schijnzelfstandigheid niet terug 5
- Ondernemersorganisaties op punten kritisch over wetsvoorstel schijnzelfstandigheid 5
- OVAL: actie vanuit werkgevers en overheid noodzakelijk om werkstress te verminderen 6
- Kamerbrief Uitwerking onderwijsagenda LLO 6
- Onderhandelingsakkoord cao's Sociale Werkvoorziening en Aan de Slag 6
- Onderzoek ONL: Ondernemen loont steeds minder 6
- Colofon 7
- Corporate Intelligence 7

Onderzoeksrapportage 'Waar knelt de WW?'

1. Op 16 november [stuurt](#) minister Van Gennip (SZW) de onderzoeksrapportage 'Waar knelt de WW?' naar de Kamer. Deze onderzoeksrapportage bevat een overzicht van knelpunten in de WW. Vooral als mensen recht hebben op meerdere uitkeringen tegelijk, is dat voor hen vaak ingewikkeld. Dat geldt ook voor 'overgangssituaties', bijvoorbeeld vanuit de uitkering naar (tijdelijk) werk en weer terug. Uit het knelpuntenonderzoek blijkt dat voor werknemers met een (tijdelijk) lager 'doenvermogen', door stress, een beperking of gebrekkige beheersing van het Nederlands, de aanvraag van een WW-uitkering en het voldoen aan uitkeringsverplichtingen, problematisch kan zijn. Verder komt uit het juridisch-technische onderzoek naar voren dat sommige elementen van de wet onduidelijk zijn of in de praktijk niet uitvoerbaar volgens de letter van de wet. Om ervoor te zorgen dat uitkeringsgerechtigden (en werkgevers) zo min mogelijk hinder ondervinden van de uitvoeringstechnische knelpunten maakt UWV gebruik van work arounds; zij lossen de knelpunten voor uitkeringsgerechtigden grotendeels 'onder de motorkap' op. Een deel van deze knelpunten hangt samen met het toegenomen aandeel werkenden in flexibele arbeidsrelaties. Het oplossen van dit soort knelpunten legt een groot beslag op de uitvoeringscapaciteit van UWV. De minister schrijft in reactie op het onderzoek: '*UWV is inmiddels verschillende trajecten gestart om haar informatievoorziening en dienstverlening aan te passen en beter te laten aansluiten bij de behoeften van uitkeringsgerechtigden.*' Het kan volgens de minister enige tijd duren voor de effecten hiervan zichtbaar zijn. Verder schrijft de minister: '*Het oplossen van een deel van de gesignaleerde knelpunten vraagt om aanpassing van de huidige wet- en regelgeving. Zodat de WW beter aansluit bij de behoeften van WW-gerechtigden en beter uitvoerbaar wordt voor UWV. Gezien de huidige demissionaire status van het kabinet laat ik de invulling hiervan aan een volgend kabinet. Ik ben van plan om ter voorbereiding hierop alvast mogelijke beleidsopties nader te verkennen.*' **(zie bijlage 1: onderzoeksrapportage knelpunten WW)**

Schriftelijk overleg over de reactie op adviezen van het Adviescollege Nederlandse Gebarentaal

2. Op 15 november [stuurt](#) minister De Jonge (BZK) zijn reactie op vragen over de reactie op de adviezen van het Adviescollege Nederlandse Gebarentaal. De VVD-fractie vraagt: '*Als de minister geen meerwaarde ziet in het opstellen van een (informele) lijst van geregistreerde tolken door de overheid, hoe wordt er dan op toegezien dat overheden gebruikmaken van de al bestaande lijsten, daar het van belang is dat gebarentaligen kwalitatief goede ondersteuning krijgen?'* De minister antwoordt dat er vanuit de door UWV uitgevoerde tolkvoorziening leef-, werk- en onderwijsdomein wordt gewerkt met tolken die ingeschreven moeten staan bij het Register Tolken Gebarentaal en Schrijftolken. Opdrachtgevers die werkzaam zijn in het justitiedomein moeten verplicht tolken vanuit het Register Beëdigde Tolken en Vertalers inzetten. Verder vraagt de VVD-fractie in hoeverre er momenteel sprake is van een tolkentekort. Hierover schrijft de minister dat het Adviescollege Nederlandse Gebarentaal aangeeft dat er een tolkentekort wordt ervaren. De

BBB-fractie vraagt de minister om indien mogelijk onderzoek te laten doen naar hoe het vaststellen van nieuwe tarieven voor tolken eventueel de tekorten zou kunnen verminderen. De minister antwoordt: *'Op dit moment wordt er door het UWV en Berengroep in kaart gebracht welke informatie er geleverd kan worden met betrekking tot de tolkuren en opdrachten voor het leef-, werk- en onderwijsdomein. Op basis daarvan zal worden bepaald of er breder onderzoek verricht kan worden naar het ervaren tolkentekort en op welke manier nader onderzoek meer zicht kan bieden op de mogelijke oplossingen, waaronder de tarieven.'* **(zie bijlage 2: Schriftelijk overleg over de reactie op adviezen van het Adviescollege Nederlandse Gebarentaal)**

Arbeidsdeskundige Kor Brongers promoveert op begeleiding in re-integratie bij meervoudige problematiek

3. Op 15 november plaatst het platform arbeidsdeskundigen.nl een interview op haar website met arbeidsdeskundige Kor Brongers die op 8 december 2023 zijn promotieonderzoek afrondt. Het onderzoek gaat over het effect van een integrale participatiegerichte dienstverlening door de arbeidsdeskundige aan cliënten met meervoudige problematiek. Brongers wil met zijn onderzoek bereiken *'dat cliënten met meervoudige problemen beter worden begeleid in hun re-integratieproces. Een manier van begeleiden waarin de menselijke maat een rol speelt en waarin erkenning is voor meervoudige problematiek waarvoor een integrale aanpak nodig is. De cliënt heeft hierbij zelf de maximale regie. Het beoogde eindresultaat is dan een duurzame re-integratie in een passende activiteit, bij voorkeur een betaalde baan.'*

Spanning op de arbeidsmarkt neemt af in het derde kwartaal

4. Op 14 november publiceert het Centraal Bureau voor de Statistiek de [arbeidsmarkt cijfers](https://www.cbs.nl/nl-nl/indicators/14411) van het derde kwartaal. In het derde kwartaal van 2023 is de spanning op de arbeidsmarkt iets afgenomen. Er waren minder vacatures (-12 duizend) en meer werklozen (+16 duizend) dan een kwartaal eerder. De verhouding kwam daardoor uit op 114 vacatures per 100 werklozen. In de voorgaande drie kwartalen waren er nog 122 vacatures op elke 100 werklozen. Het aantal banen nam toe met 31 duizend. Het onbenut arbeidspotentieel is licht toegenomen.

Kamervragen over WIA-wachlijsten

5. Op 14 november stelt het lid Van Kent (SP) schriftelijke [Kamervragen](#) over de WIA-wachlijsten. Van Kent stelt de volgende vragen:
 - *'Klopt het dat mensen nog steeds ongeveer zes maanden moeten wachten op het toekennen van een eventuele Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA-)indicatie?'*

- *Klopt het dat het voorschot dat mensen moeten aanvragen tijdens deze periode rond de 1.000 euro per maand ligt?*
- *Bent u het ermee eens dat het praktisch onmogelijk is om van 1.000 euro per maand rond te komen? Zo ja, waarom is het bedrag van het voorschot dan zo laag?*
- *Bent u het ermee eens dat de overheid mensen minimaal een uitkering op het sociaal minimum moet geven, ook als voorschot? Zo ja, bent u van plan het bedrag van het voorschot te verhogen?*
- *Op welke manier faciliteert het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) dat mensen, die lang moeten wachten op een WIA-indicatie, worden aangespoord het voorschot aan te vragen? Wordt hier door het UWV actief op gewezen? Zo nee, waarom niet?*
- *Bent u het ermee eens dat niemand voor zijn lol een WIA-indicatie aanvraagt en daar dus niet voor gestraft zou moeten, ook als de indicatie uiteindelijk niet wordt toegewezen?' (zie bijlage 3: Kamervragen WIA wachtlijsten)*

Hervormingen in sociale zekerheid: nood aan echte verandering

6. Op 13 november plaatst het platform arbeidsdeskundigen.nl een artikel op haar website over het wetsvoorstel dat zich richt op het terugdringen van strikte boetes voor uitkeringsontvangers die fouten maken. Dit voorstel is ingediend door minister Van Gennip (SZW) en minister Schouten (APP). De Raad voor de Rechtspraak oordeelt kritisch over dit voorstel. De Raad vreest dat dit voorstel de situatie kan verslechteren omdat het maatwerk in de weg staat. *'Een belangrijk punt van zorg is het gebrek aan samenhang met andere wetgevende initiatieven. Dit leidt tot verwarring en complexiteit in de uitvoering, waardoor de doelstelling van eenvoudiger regelgeving na de toeslagenaffaire niet wordt bereikt.'* Volgens Henk Naves, voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak, pakt het wetsvoorstel de fundamentele oorzaken van het harde beleid in de sociale zekerheid niet aan. Hij pleit voor een benadering waarbij terugvordering een optie is, in plaats van een verplichting. **(zie bijlage 4: Wetgevingsadvies)**

Analyse verkiezingsprogramma's ieder(in)

7. Op 13 november [deelt](#) Ieder(in) een overzicht van partijstandpunten over mensen met een beperking of chronische ziekte. Ieder(in) noemt het algemene beeld wisselend. Er zijn partijen die weinig aandacht hebben voor mensen met een beperking in hun programma's, waaronder NSC. Daarnaast zijn er partijen die er veel aandacht aan besteden, zoals GroenLinks-PvdA en D66. Ieder(in) vindt het goed nieuws dat veel partijen de stapeling van zorgkosten willen verminderen. Daar staat tegenover dat de organisaties het teleurstellend vinden dat maar weinig partijen oog hebben voor de toenemende verschillen in voorzieningen tussen gemeenten. **(Bijlage 5: Ieder(in) analyse verkiezingsprogramma's)**

Uitkomst uitvraag van Divosa naar vroegsignalering

8. Op 13 november bericht [Divosa](#) op haar website over de uitkomst van hun uitvraag naar de ervaring van gemeenten met het vroegsignaleren van schulden. Sinds begin 2021 moeten gemeenten hulp aanbieden aan inwoners die te laat zijn met het betalen van de rekening voor energie, huur, water en zorg. Ze krijgen de benodigde informatie (signalen) maandelijks aangeleverd van de betrokken instanties, zoals energiebedrijven en zorgverzekeraars. Gemeenten zijn over het algemeen positief dat huishoudens waar iets speelt nu snel in beeld komen maar ervaren ook knelpunten. Een knelpunt is dat gemeenten niet zomaar informatie kunnen uitwisselen met de vastelastpartner. Uit de uitvraag van Divosa komt verder naar voren dat twee derde van de gemeenten ook van andere schuldeisers informatie over betalingsachterstanden zouden willen krijgen om op die manier de vroegsignalering door te ontwikkelen.

Adviescollege Toetsing Regeldruk: voorstel kabinet dringt schijnzelfstandigheid niet terug

9. Op 13 november [publiceert](#) het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) zijn advies over het kabinetsvoorstel *Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden*. De gedachte van het wetsvoorstel is dat de beoordeling van arbeidsrelaties voor werkgevers en zelfstandigen duidelijker en eenvoudiger moet worden. Daarmee zou het wetsvoorstel ook het optreden van schijnzelfstandigheid kunnen verminderen. Van schijnzelfstandigheid is sprake als iemand meent als zelfstandige te werken, maar juridisch gezien in feite onder een arbeidsovereenkomst werkt. Volgens het ATR levert het wetsvoorstel daar geen bijdrage aan het terugdringen van schijnzelfstandigheid. Bovendien brengt de wet niet meer duidelijkheid en eenvoud voor bedrijven, werkenden en zelfstandigen bij het beoordelen van arbeidsrelaties. Het voorstel leidt dan ook tot méér in plaats van minder regeldruk voor burgers en bedrijven, aldus het advies. **(zie bijlage 6: ATR-advies schijnzelfstandigheid)**

Ondernemersorganisaties op punten kritisch over wetsvoorstel schijnzelfstandigheid

10. Op 13 november [reageren](#) ook ondernemersorganisaties VNO-NCW, MKB-Nederland, AWWN en LTO op het wetsvoorstel *Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden*. Ze zijn positief over delen van het voorstel maar hebben over andere punten grote zorgen. Positief zijn de organisaties over het zogeheten rechtsvermoeden: Bij een uurtarief onder €32,24 wordt iemand in principe als werknemer aangemerkt, tenzij de opdrachtgever anders kan aantonen. De ondernemers vinden dit een pragmatische aanpak. Kritisch zijn ze over de bepalingen over wanneer iemand ingebed zou zijn in een organisatie (en wat zou moeten leiden tot de conclusie dat iemand eigenlijk in dienst hoort te zijn). Vanaf het moment dat dit element in de concept wet is ingebracht hebben VNO-NCW en MKB-Nederland hun bezwaren hiertegen geuit. *'Het is immers bijna onvermijdelijk dat iemand die zelfstandig werkt voor een bedrijf zich iets gelegen*

moet laten liggen aan de organisatie. Door deze uitwerking ontstaat onsinziens grote onzekerheid bij zowel opdrachtgevers als bij veel zelfstandigen. Dit kan niet de bedoeling zijn want juist aan deze onzekerheid wilden we met elkaar een einde maken.' **(zie bijlage 7: ondernemersorganisaties over wetsvoorstel schijnzelfstandigheid)**

OVAL: actie vanuit werkgevers en overheid noodzakelijk om werkstress te verminderen

11. Op 13 november [publiceert](#) OVAL een persbericht over de stijging van het aantal werknemers met burn-outklachten. Eén op de vijf werknemers heeft hier last van, in totaal 1,6 miljoen mensen. Dit zorgt voor 11 miljoen dagen per jaar dat werknemers ziek thuis zitten door werkstress en werkdruk. Dat blijkt uit de TNO factsheet 2023 naar aanleiding van de OVAL Week van de Werkstress. *'Deze cijfers zijn zeer zorgwekkend. Het aantal mensen dat last heeft van burn-outklachten is hoger dan ooit. Deze toenemende vloedgolf moet worden bestreden. Meer actie vanuit werkgevers, werknemers, maar ook vanuit de politiek is noodzakelijk om werkstress en burn-outs te voorkomen. Dit kan door investeringen in preventie (financieel) te stimuleren. Als we nu niets doen, zit in 2030 een derde van alle werknemers met een burn-out ziek thuis op de bank',* aldus Elwin Wolters, directeur OVAL.

Kamerbrief Uitwerking onderwijsagenda LLO

12. Op 10 november [stuurt](#) minister Paul (Primair en Voortgezet Onderwijs) mede namens ministers Dijkgraaf (OCW) en Van Gennip (SZW) een Kamerbrief met de uitwerking van de onderwijsagenda Leven Lang Ontwikkelen (LLO). De minister zet hierin uiteen hoe zij formele om- en bijscholing beter wil laten aansluiten op LLO. De huidige situatie is dat post-initieel onderwijs (mbo, hbo en wo) nu vooral gericht is op leerlingen die net van de middelbare school komen. Voor werkenden bestaat bijscholing meestal uit een cursus of training. De kansen van het formele onderwijs worden nog onvoldoende benut. In de Onderwijsagenda zijn meerdere stappen uitgewerkt die worden genomen om deze kansen wel te benutten. Één van de trajecten is de ontwikkeling van CompetentNL, *'als basis voor een skillsgerichte onderwijs-arbeidsmarkt, waarin de kwalificatiestructuur mbo gekoppeld is aan beroepen, en verkenning naar koppeling met hoger onderwijs'.* Samen met de ministeries van OCW en SZW, sociale partners, het onderwijsveld en de SBB is UWV partner in de ontwikkeling van CompetentNL. **(zie bijlage 8: Kamerbrief Uitwerking onderwijsagenda LLO)**

Onderhandelingsakkoord cao's Sociale Werkvoorziening en Aan de Slag

13. Op 10 november [meldt](#) FNV dat het met de VNG en Cedris een onderhandelingsresultaat heeft voor werknemers in de Sociale Werkvoorziening. Het gaat om de cao Sociale Werkvoorziening en de cao Aan de Slag. FNV legt het onderhandelingsresultaat nu voor aan de leden. Zij hebben het laatste woord.

Onderzoek ONL: Ondernemen loont steeds minder

Public Affairs Monitor

Pagina 6 | 8

14. ONL [meldt](#) op 9 november dat ondernemers in het kleinbedrijf steeds vaker onder het minimumloon verdienen. Dit blijkt uit onderzoek van Qredits, ONL en de Hogeschool Utrecht. Stijgende (loon)kosten en een krimpende economie gaat ten koste van het eigen inkomen van de ondernemer.

Colofon

Het Public Affairs-team ondersteunt en adviseert UWV in contacten met de politiek en strategische stakeholders. Wil je advies of kun je zelf ondersteuning gebruiken van het PA-team? Neem dan contact met ons op:

[redacted] [@uwv.nl](mailto:[redacted]@uwv.nl)

De PA-Monitor wordt samengesteld door:

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Corporate Intelligence

Meer weten? In de databank Corporate Intelligence van het PA-team vind je tal van documenten (zoals moties, debatverslagen, Kamerbrieven en ga zo maar

door). Ook vind je hier een archief van alle PA-monitors. Bekijk het hier: [Corporate Intelligence](#)